

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

86-94

— Szerkesztőség és kiadóhivatal: —

Nagykikindán,

Milenkovits S. könyvnyomdája, Kastory-féle ház.

EGYESÜLT

„KIKINDAI KÖZLÖNY és FELSŐ TORONTÁL”

Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési díj:

Póstán küldve vagy házhoz hozva: Egész évre 14 kor. Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.

Egyes szám ára 12 fillér.

Halottak napjára.

Ne sirni menjünk a temetőbe, hanem emlékezni a régiekről. Emlékezni a boldog, szép időre, amelyet azokkal töltöttünk, akik a hant alatt fekszenek, akik erősek, vidámak és tetterősek voltak hajdanán, éppen úgy mint mi. Nincs miért sirni a halottakért, ők a tulvilágon túl vannak már mindenén és ahogy a hit mondja, mint tisztult szellemek várnak a feltámadásra. Ha sirunk oda-künn a temetőben, legfeljebb magunkat siratjuk, akiktől elrabolta a temető mindörökké a kedves, szeretett élőt. Akit árván, egyedül hagyott a földön a halott, aki dobogó szívével, sajnó fájdalommal érzi, hogy hiányzik neki valaki, aki életét kiegészítette, az a maga szomorú sorsát siratja és könnyei tisztult, nemesült önzés forrásaiból fakadnak.

Nincs bensőbb, tisztább és követelebb kultúra a halottak kultuszánál és akik ez ünnepet a kereszténységnek adták, jól ismerték büvös, tiszta erejét azoknak a hantoknak, melyek a sirokhöz kötnek. Mert nincsen mása annak az abszolút magabizalomnak, annak a jámbor áhitatnak, annak az emberszeretnek és nemesült fájdalomnak, mint amely a kedves halott sirjánál elfogadja az embert. A sir nem türi meg a hazugságot, mind igaz érzés az, amit az ember a sirok fölött állva érez, mind igaz sóhaj, őszinte ima az, amely halottak estélyén a temetőben az élők ajkáról az ég felé száll.

Mily szépek a sirok fölött halottak estélyén kigyuladó lángok, a melyek hirdetik, hogy lobogó élet és alkotás roskadt itt a sirba, hogy ne éljen és ne alkosson többé. A kis mécsesekből az emlékezés világának hatalmas lángzóne zudul a szívekre, de mi nemcsak emlékezünk a mécses lángjánál, a tűz amely a sirok fölött él, arra int bennünket, hogy nincs örökös halál a sir alatt, mert feltámadunk! Oda van írva a temetők kapujába ez a hatalmas szó, amely magában foglalja minden reménységét a hívő emberiségnek, amely arra int, hogy ne a kétségbeesés lemondásával, hanem az örök élet reményével kihült szívében lépje át a temető küszöbét a halott. Oda-átról soha vissza még nem tért senki, mi van a siron túl, — de mikor bezárul az ajak, amely percek vagy napok előtt be édes volt, amikor

megbénul a szív, mely pillanat előtt még érezni tudott — nem tudunk, nem akarunk hinni annak, hogy ezzel vége, örökre vége lett mindennek. Kell valaminek lennie odaát — feltámadunk, feltámadunk!

Ne a kétségbeesés, a lemondás könnyeivel a szemetekben, hanem a feltámadás reményével a szívetekben menjetek ki halottak napján a temetőbe. Higyjétek abban, aminek hite nélkül végtelenül sivár az élet. Higyjétek abban, hogy lesz még egyszer ünnep a világon!

A magyarországi temetőkben egy nagy darab história van eltemetve. Itt fekszenek meghalt nagyjaink, akik küzdöttek lelkük minden csepp vérével, hogy az utódok számára megtartsák ezt a szép hazát. És nincs olyan temető Magyarországon, ahol nem fekszenne egyes katonája a szabadságharcnak.

Értsétek meg az idők jelét, és külön ünnepeljétek a halott szabadságharcosok sirjánál. Rájuk ne csak a rokonságuk emlékezzék, hanem az egész élő, hazáját szerető közvélemény, diszítsétek fel sirjaikat polgártársak és zarándokijatok el oda, ahol fekszenek és szenteljétek meg újra emléküket. Elszántságát és bizodalmit a magyar nép nemcsak a maga erejéből meríti, hanem a múltból, a szabadságharcosok sirjából is. Az ő sirjuk sok mindent mond el nekünk, amiket könyvekből nem tanulhatunk, amikről beszélni nem szoktunk — de amiket érzünk a féltékeny hazaszeretet minden heveségével.

Különösen az idén, emeljük egyúttal hazafias ünneppé a halottak napját, hogy lássa a világ, lássák a felhők mögül a megdicsőült szabadsághősök is, hogy mi őrizzük emlékeiket és példáikon lelkesedni tudunk.

Mert a halottak ünnepe nemcsak a halottaké, az az élők ünnepe is!

A községek részére érkezett pénz- és értékküldemények. A kereskedelmi miniszter — mint értesülünk — utasította a posta- és távirdaigazgatóságokat, hogy a községek pénzkezelésének ellenőrzése céljából kivételes és a körülmények által indokolt esetekben, hűtlen pénzkezelés gyanújának fenforgása esetén vagy rendkívüli vizsgálatok céljaira az aispánoknak, valamint a járási főszolgabíráknak megkeresésére adatokat szolgáltatassanak ki arról, hogy valamely községnek bizonyos meghatározott időtartam alatt minő pénz- és értékküldemények kézbesítettek.

Észrevételek.

Laptársunk, a „Torontáli Hirlap” legutóbbi számában a múlt hó 26-án tartott városi közgyűlésről vezércikkkezdéssel, erős támadást intéz a közgyűlési tagok és különösen a polgármester, dr. Bogdán Zsivkó ellen.

Nem akarunk és nem is célunk cikkiróval ezúttal polémiába bocsátkozni és öt egyéni meggyőződése ellenére más nézetre birni. — Nem is annyira laptársunknak szólnak jelen soraink, mint inkább a közönségnek és a közönség ama részének, mely a „Torontáli Hirlap” hasábjain megjelent és nagyon sötét színben feltüntetett ugynevezett torony alatti állapotokat jellemezni akaró cikk után a való tényállást megtudni óhajtják.

Mindenekelőtt azt akarjuk konstatálni, hogy az a skupstina, mely oly kegyetlenül fekete színben van lefestve, határozatait egyhangulag hozta és pedig a nem szerb közgyűlési tagok egyhangú hozzájárulásával.

Nem akarjuk sem a skupstinát, sem pedig a polgármestert védelmünkbe venni, e helyett elmondjuk röviden azt, hogy mily ok készítette a város polgármesterét és a képviselőtestületet arra, hogy a polgári fiiskola felállítását elrendelő vármegyei határozatot megfelebbezze.

A lapokból eléggé ismeretes a közönség előtt a felállítatni kért polgári fiiskola kérdése. Arra nézve csak röviden elmondjuk, hogy annak felállítását a helybeli iparosok és kereskedők kérték a várostól. A város képviselőtestülete annak idején a kérelmet elvetette azért, mert nincs pénze ahhoz, hogy ilyen nagy költséggel kapcsolatos iskolát felállítson. Ezen határozatot annak idején megfelebbezték és a vármegye a beadott felebbezés folytán a város határozatát feloldotta és utasította a várost, hogy ilyen iskolát állítson fel. — A város polgármestere ezt a határozatot a képviselőtestület utólagos jóváhagyása reményében megfelebbezte a miniszterhez és pedig azért, mert a viszonyok ugyanazok a városban, mint akkor voltak, mikor azt a határozatot hozta a képviselőtestület, hogy nincs pénze, — másrészt pedig azért is, mert alaki hibák követték el a vármegyei határozat hozatala körül, a mennyiben nem a megye törvényhatósága, hanem az erre hivatott megyei közigazgatási bizott-

ság lett volna illetékes a kérdésben határozni.

Ezt jelentette a polgármester a közgyűlésnek azzal, hogy a város összes pótdóójának 21%-át közművelődési célokra, iskolák segélyezésére fordítja, tehát oly összeget áldoz, amelyhez fogható hasonló viszonyok közt lévő egyetlen város sem áldoz.

Hogy kerek számokban fejezzük ki azt az összeget, melyet a város évenként iskolák fenntartására ad, ideiktatjuk, hogy az évi hozzájárulás: 82,556 korona.

Tekintelyes összeg, melyet fokozni nem lehet anélkül, hogy a város adózó polgárai újabb megterheléssel ne sújtassanak. A felállítandó polgári iskola évi fenntartása legalább is 16,000 K, ami a pótdóónak 4-5%-al való felemelését involválná; eltekintve attól az összegtől, melybe az épület és a telek kerülne, amelyben a polg. fiúiskola elhelyezendő volna.

Meg kell említenünk, hogy a polgármester ezen érvelését maguk azok az iparosok, kik a polg. fiúiskola felállítását kérték és a képviselőtestületnek tagjai, magukéva tették és kijelentették, hogy bár óhajtkák, hogy ilyen iskola felállítassék, de a város adófizető polgárainak megterhelése nélkül.

Nem zárkózik el a város képviselőtestülete sem az elől, hogy itt polgári fiúiskola állítassék, sőt örömmel veszi tudomásul, ha ilyen állítanak, de tegye ezt az állam maga.

Az állam erőforrásai nagyok és egy ilyen intézet felállítását minden különösebb megerőltetés nélkül teheti, míg ellenben a város ezt nem teheti anélkül, hogy adózó polgárait, kiket a közterhek ugyis erősen igénybe vesznek — újabb, nagyobb pótdóóval ne terheljen meg.

Nem a magyargyűlölet hozta létre e közgyűlésben azt a határozatot, mely a polgármester eljárását tudomásul vette, mert ehhez a határozathoz a nem szerb városatyák is egyhangulag járultak szavazataikkal. Hanem az az érv döntött, mely a polgárok érdekeit czélozza. Nem hisszük, hogy a nem szerb városatyák a polgármester részéről tett jelentés tudomásulvétele körül bármi tekintetben is befolyásoltattak volna és nem hisszük, hogy szavazataikkal az egyhangulag hozott határozathoz hozzájárultak volna, ha a polgármester indokai nem győzték volna meg őket arról, hogy a város érdeke tartatott szem előtt akkor, mikor a vármegyei véghatározat, mely parancsolólag hagyta meg a polg. fiúiskola felállítását a városnak — megfelelőbbtetett.

Azt hisszük, hogy elég világos a városnak álláspontja és nem érdemli meg a városatyák összessége azt, hogy együttesen a magyar cultura ellenségeinek tekintessenek és a magyargyűlölet vádjával illettessenek.

Ami a városi tisztviselők kérényét illeti, hogy fizetésük rendeztessék, az igen helyesen a közgyűlés által egy bizottsághoz utasította,

mely a kérdést tanulmányozni fogja és a tett tapasztalathoz mértén megfogja tenni indítványát a közgyűlésnek. — És azáltal, hogy bizottságnak adatott ki, nem czélozta az ad graecas calendas való előadását.

Hiszen nagyon természetes, hogy a közgyűlés úgy egyszeriben nem mehet bele a kérdés azonnali tárgyalásába anélkül, hogy tájékozást ne szerezzen magának, hogy melyik tisztviselője a városnak mennyivel részesítették fizetésének javításában? Csak ha a felől kellőleg tájékozva lesz a közgyűlés, térhet csak át a kérdés érdemleges tárgyalásába. Erre nézve pedig igen természetes, hogy csakis egy kiküldött bizottság által teheti, mely a kérdést tanulmányozás útján a közgyűlésre előkészíti. — Ezt kérték maguk a tisztviselők is.

Hogy pedig belátja a város, miszerint a változott viszonyoknál fogva csakugyan szükséges a tisztviselők fizetésének rendezése, arra nézve elég annak a ténynek a konstatálása, hogy a közgyűlés által kiküldött bizottság már az elmúlt hétfőn összeült és hozzáfogott a munkálkodáshoz.

E tekintetben tehát szintén megnyugodhatik úgy a közönség, mely a tisztviselőket rendezettebb fizetési viszonyok között óhajtká látni, de meg maguk a tisztviselők is, kik oly óhajtká várják fizetésük rendezését, hogy a bizottság nem fogja a kérdés tanulmányozását a végtelenbe elhúzni.

Ami pedig a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület kérelmét illeti, hogy a város tagjai sorába lépjen, ez az állandó választmány által szótöbbséggel ajánlatott a közgyűlésnek, de a kérdés sorsa már előre meg volt pecsételve, mikor dr. Putnik Sebők a közgyűlésen felszólalt. Putnik a város meglévő kulturintézeteit elegendőnek tartja a közművelődés terjesztésére, de ellenzi a belépést azért is, mert az egyület működésében politikai czélatot lát

H I R E K.

Halottak napján.

Halott idöket élünk. Soha nem volt aktuálisabb halottak napjának ünnepe, mint az idén. Mintha halásos álomba merült volna ez az ország három esztendeje már, hogy érverése elállt a világ, a társadalomnak nagy szervezetében elszigetelten, mint az Egyetem egy parányi holt sejtje vegetál.

Mi lesz velünk?!

Ma, halottak napján mélységes és riasztó gondolatokat ébreszt a jelennek sivar képe.

Ne, ne, félre a kishitűséggel! Ragadjuk ki magunkat az elmúlás hangulata alól. — Aki megszokja a halál gondolatát, az már közel áll ahhoz, hogy öngyilkos legyen. — Ne legyünk gyilkosai önmagunknak. Azzal a hittel, örök élő bizalommal, öntudattal, mely ezt a nemzetet mindig áthátotta, valahányszor zord idök fergege zúgott felette, nézzünk a jövőbe; annyi csapás, annyi véráldozat, annyi árulás után nem pusztulhat el soha ez a nemzet!

Pereg a lomb a fákról; halkán, csendesen omlik a levél. Így hullott le sok szép reménysége a magyarnak. Az őszi fuvalom letarolta a virágainkat. Hanem azért csak föl a fejekkel!

Menjünk ki ma a temetőbe és vigasztalódjunk. Az elmúlás hangtalan birodalmában az élet ezer színe, fénye sugárzik felénk. A sirhalmok beszélni kezdenek. Elmondják a szomorú meséket a magyar nemzet sok, nagy veszteségéről s a nagy tanulságokat a nemzet mindigvaló új felzárkadásáról. Ne csüggedjünk, akik annyit vesztettünk, annyiszor elestünk és annyiszor ismét felkeltünk, — örök életünknek kell lennünk.

Hanem azért csak menjünk ki a temetőbe. — A nagyok sirjai előtt boruljunk le és vezekeljünk. Mert sok a mi bűnünk. Hazugságokkal teli életet élünk, hamis jelszavak lidérc fénye után törtetünk előre, mikor csak egy jelszó lehet, csak egy fényoszlop éghet előttünk! a h a z a! Ez minden, a többi semmi! Ebben benne van minden emberi gondolat, minden magasabb rendű érzés, eszme, a család, a testvér, a szülő, a gyermek s az ember szeretete. Ebben benne van a hármasság: a z e g y e n l ő s é g, a t e s t v é r i s é g, a s z a b a d s á g!

Halott idöket élünk! Mintha elállt volna szép Magyarországot vértörvénye. De azért fel a szivekkel magyarok! A sirhalmokon kinyílik a virág, a halott ország földjéből kivirít az örökölő szabadság fája. Kivirít s büszke sugarával fölnyúlik az égig!

Halottak napján, az elmúlás, a pusztulás csöndes ünnepe boruljunk le s imádkozzunk az új életért.

— A „Nagykikinda“ helyben megjelenő németnyelvű heti lap múlt hó 29.-e óta politikai lap és a függetlenségi 48-as párt elveit vallja.

— Előléptetés. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium Miskovits Ferencz főidmetemesvári főgimnáziumi ideiglenes rendes tanárt rendes tanári minőségben véglegesen megerősítette.

— Meglopott utas. Múlt hó 27-én Budapestre utazott Róna Márk budapesti lakos. Útközben beszállt hozzá egy ismeretlen utazó, akivel — miután külsője egyáltalán nem látszott gyanusnak, nem is törődött tovább, hanem kényelemben tette magát és aludt. Mikor Nagyikinda állomását elhagyta, észrevette, hogy utazótáskája, melyben iratai és ruhája volt, hiányzik. Gyanúja az útközben beszállott utasra irányult, aki a nyomozást nyomban el is rendelte. A nyomozás még most is folyamatban van, de nagyon megnehezíti a nyomozást, mert a rendőrség minden adat híján van.

— Házi tolvajok. A Nemzeti szálloda tulajdonosai már hosszabb idő óta tapasztalják, hogy a pinczéből a bor, pezsgő és egyéb italok ismeretlen módon megdézsmáltatnak. Soká figyelték, hogy a tettes nyomára jöhessenek, de nem sikerült. Végre a napokban rajta csípték a tolvajokat. Három tagból állott a tolvajsözöveget és mind a három a szálloda cselédségéhez tartozott. Az egyik Veszelinov Szlavkó kocsis, a másik Gebbard Antal és Juhász Antal cselédek. A rendőrség a tolvajoknál házkutatást tartott és ott különféle italokat találtak, melyek mind a szálloda pinczéből származtak. A házi tolvajsözöveget ellen a büntető eljárás megindított.

— Az első magyar nőkaszinó most alakult meg Zomborban. Az alakuló közgyűlés, amelyen dr. Alföldy Gedeoné elnökölt, egyhangulag elfogadta a dr. Pataj Sándor által kidolgozott alapszabályokat és jóváhagyás végett felterjesztették a belügyminiszterhez. Az alapításban Zombor négy jótékony nőegylete vett részt.

— Kormánybiztosok kiküldése. A „Magyar Tudósító“ írja: A belügyminiszter Pestvármegye határozatán kívül még öt más törvényhatósági határozatot is megsemmisített. Köztük Budapest törvényhatóságának a határozatát is. Ez utóbbinak a törvényhatósághoz való megküldése előtt azonban már most megkezdődött a bizottsági tagok kapacitálása arra, hogy a leirat következtében egyebéhvándó rendkívüli közgyűlésen változtassák meg a junius hu-

szonnyolcadiki határozatot olyképpen, hogy az önként befizetett állami adókat a főváros kiszolgáltatja a kormánynak s nem akadályozza meg az önként jelentkező újoncok sorozását. A kapacitások legfőbb érve, hogy a belügyminiszter a határozat fentartása esetén felfüggeszti állásuktól a polgármestereket, feloszlatja a törvényhatóságot és kormánybiztost küld a főváros nyakára.

Gözeke Szövetkezet. A gazdaközön-ségünket érdeklő közgazdaságilag fontos szövetkezet létesítését vette tervbe a gazda község. Városunkban ugyanis folyó évi november hó 4-én d. e. 10 órakor gözeke szövetkezet létesítése fogja megbeszélés tárgyát képezni. A gözeke szövetkezet azt a célt kívánja szolgáltni, hogy a gazdaközön-ség jövedelmének gyarapítását, a jobb művelési mód által előmozdítsa. Eddigélé Torontálmegyében három ily szövetkezet alakult meg, mindhárom részvényes alapon, részvényesek azok, a kik földjeiket a szövetkezet által szántatják. A szövetkezet a szántás költségeit minimális áron teljesíti, úgy, hogy pld. 8 hüvelyk mélységű szántás 14 kor. 40 fillérbe kerül, minden további hüvelyk 1 kor. 50 fillérbe kerül vagyis 12-16 hüvelyk mély szántás 21 kor. 40 fillér, illetve 26 kor. 40 fillérbe kerül kat. holdanként. Örvendünk, hogy gazdaközön-ségünk ily meleg érdeklődést tanúsít e kérdés iránt. Már eddigélé körülbelül évi 800 hold terület van biztosítva szántásra és csak napok kérdése, hogy valóra forduljon az a régi óhaj, hogy a gazdaközön-ség az intenzívebb gazdálkodás, művelésre térjen át. Az értekezleten a gazdasági egyesület fáradhatlan, tevékeny titkárja, Marton Andor fog részt venni s az ügyet a megoldás felé vezetni. A városi gazdasági bizottsága hallomás szerint szintén e napokban fog e tárggyal foglalkozni.

Hírlapírók gyűlése. A vidéki hírlapírók országos szövetségének igazgatósága szokásos negyedévi ülését vasárnap tartotta meg Szegeden, Szávay Gyula elnöke alatt. Az ülés folyamán jelentette az elnök, hogy a szervezkedő vidéki újságírók által a V. H. O. Sz. t. ért. tamadások megtorlásaként még mindig nagy számban érkeznek az elnökséghez bizalmi nyilatkozatok, az ország minden részéből. Ezen nyilatkozatokban a vidéki hírlapírók országos szövetségének eddigi működése felett a legteljesebb elismerést fejezik ki az ország hírlapírói és egyértelműen ohajítják, hogy a szövetség nemes hivatását a vezetés eddigi szellemében továbbra is teljesítse. A szövetség rendes tagjai sorába fölvetette az igazgatóságot: Fischer Béla (Prassó), Győri Elek (Miskolc), Seress Imre (Kassa), Betegh Lajos (Fiume), Merényi József (Kassa), Matzner Samu (Kassa), Sassy Csaba (Miskolc), Keresztessy Sándor (Miskolc), Zoltán Vilmos (Győr) hírlapírókat. Az igazgatóság a beérkezett segély kérvényekre ezutal 905 koronát utalványozott. Ezen segélyeket kizárólag hívásos újságíróknak engedélyezte az igazgatóság. Az 1906 évi rendes tisztújító közgyűlés napját január 7-re tűzte ki az igazgatóság. A közgyűlés Budapesten fog megtartatni és a tisztújításon kívül egyik kiválóan fontos tárgya az alapszabályok módosítása lesz. Bemutatta az elnökség az ülésnek a szövetség felügyelő bizottságának az 1905 év első felére vonatkozó jelentését, melyből kitűnik, hogy folyó év június végén a szövetség vagyona 110,710 kor. 89 fillér volt. Fzen vagyon legnagyobb része kamatozó értékpapirokban és a szegedi kereskedelmi és iparbank folyó számláján van elhelyezve. Az 1905 évben a szövetség igazgatósága összesen 1845 korona segélyt utalványozott, beteg és állás nélküli hírlapíróknak.

Tilos a járdán talicskázni. Rossz szokás az az iparosok részéről, hogy a piaci árúkat alkalmazottaikkal akár jó, akár rossz időben az aszfalt gyalogjárón tolatják és ezáltal a gyalogjárót nemcsak hogy rongálják, hanem a gyalogközlekedést is akadályozzák. Ezt a rossz szokást megszüntetendő, a rendőrhatalóság elhatározta, hogy a járdán talicskázók ellen a legszí-

gorúbb eljárást fogja életbe léptetni, miért is figyelmeztetjük az iparosokat és mindenkit, hogy az aszfalt és egyéb járdákon ezentúl ne talicskázzanak, mert a jármű tulajdonosokat a legszigorúbban meg fogja büntetni.

A tiszt és a tiszteletbeli orvos. A kivételes nősülési engedély iránti kérelemhez szükséges tiszt orvosi bizonyítványok kiállítására vonatkozólag a belügyminiszter egy konkrét kérdés kapcsán hozott elvi jelentőségű határozatával kimondotta, hogy a közigazgatási bizottságok a kivételes nősülési engedély iránti kérelmek tárgyalása alkalmával a tiszteletbeli vármegyei orvosok által kiállított orvosi bizonyítványokat csakis akkor fogadják el érdemleges intézkedés alapjául, ha az illető tiszteletbeli tiszt orvosok tényleges szolgálatra be vannak rendelve, vagy ha az orvosilag megvizsgálandó női családtag lakóhelyén való-ságos tiszt orvos nincsen. Mert a tiszteletbeli vármegyei tisztviselők az állásukkal járó szolgálati kötelességüket csak abban az esetben tartoznak teljesíteni és jogaikat is csak abban az esetben gyakorolhatják, ha tényleges szolgálatra berendeltetnek, minél fogva a tiszteletbeli vármegyei orvosok közhatósági teendők ellátására is csak tényleges szolgálatra való berendeltetésük esetén jogosultak. Minthogy pedig a tiszt orvosi bizonyítványok kiállítása az illető orvos hatósági teendőinek körébe tartozik: ennél fogva kétségtelen, hogy ezen jogcsakis a tiszt orvosi teendők tényleges ellátásával való általános jellegű megbízatás keretében gyakorolható. Ezen általános érvényű szemponttól csakis azon esetekben lehet — méltányossági okokból — kivételesen eltekinteni, ha a megvizsgálandó női családtag lakóhelyén való-ságos tiszt orvos nincsen s így a helyben lakó tiszteletbeli tiszt orvos közreműködésének igénybevétele a kérelmezőt az utazással járó kiadásoktól kíméli meg.

Korcsmai verekedés. A Wolf-féle korcsmában az elmúlt vasárnapon az ott tánczoló és a huszárok között verekedés volt, melynek azonban a rendőrség közbelépte folytán semmi különös következménye nem volt. Ebből az esetből kifolyólag, hogy a katonaság és a polgári legények tánczmulatságain a jövőben ilyen, esetleg véres kimenetelű összeütközések elő ne forduljanak, igen helyesen tenné a hatóság, ha azt a régi szokást honosítaná meg, mely még a 3. huszárezred idejében fennállott, hogy a polgári legények közé huszárok ne mehessenek tánczolni. Ezzel nemcsak elejét veszi a surlódásoknak, de meg annak is, hogy az éjtéli órákban végett éró mulatságokról hazatérni szokott huszárság nem zavarja lármás kurjantásaival utca-hosszant a polgárok álmát és éjjeli nyugal-mát. A katonai parancsnokság igaz, hogy eljárásokat szokott kiküldeni, de ez nem elegendő arra, hogy a város utcáin szerte kalandozó jó kedvű vagy morózus hangulatban levő huszárokat ránczba szedje. Ott van a vásárutczában és a vásártéren két korcsma is, ahol a huszárok kedvük szerint eljárhatják a tánczukat. Ne féljenek attól, hogy tánczosnő nem akad. A kétszínű posztó iránti előszeretet még elegendő nagy kony-hanyumpháinkban, hogy nem fogják általani megtenni azt az utat oda a vásártérre, hogy huszártát láthassa és vele egy-két tánczot ellejtsen. Ezzel azután eleje is lesz véve annak, hogy a katonaság és a polgári legény-ség között összeütközések forduljanak elő, melyek, ha egyszer megkezdődnek, vége hossza sem lenne. — De nincs is szükség arra, hogy a jó egyetértés a pol-gárok és katonaság között meglazittassék. Ajánljuk sorainkat egy a polgári hatóság, mint a katonai parancsnokság jóakaratói figyelmébe.

Legényvirtus. Valkányon híres verekedők Dráguj Miklós és Péter. Minden-kibe belekötöttek. Így az elmúlt héten összekaptak Pó p a Mihály és Lázárral, de ezuttal ők huzták a rövidebbet. Véres fő-vel vitték őket haza. Nagyon fájt ez a csúfság a két garázdá legénynek. Fel is kerekedtek és azon mód, ahogy fejük bevolt

kötve, újra elmentek a korcsmába és Stan-csu Pálba kötöttek, akit azután holtra vertek. A garázdá legények ellen az el-járást folyamatba tették.

Augusta emlékérem. A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület jelentést tett Védnökének: Augusta Kir. Hercegnőnek arról a nagyarányú tevékenységről, melyet az egyesület megerősítése érdekében a magyar nők végeznek. A kir. hercegnő fenkölt szívetől indítatva szíves emlékekkel kegyeskedik az emberszeretés ligája nemesszívű hölgyének s elhatározta, hogy mindazoknak, a kik a szegénysorsu tudóbetegek jóvoltáért nagyobb sikerrel fáradoznak, emlékül egy arany talizmánt, amulettet küld, melynek előlapján az egyesület emblémája s a kitüntetett neve, hát-lapján pedig a kir. hercegnő sajátkezű írása nyomán vésett következő jelmondat van: „Ez emlék kísérje útjain! Augusta Főhercegnő“. Augusta O. cs. és kir. Fenségségének legmagasabb rendelkezésével kö-vetkező úri hölgyeknek küldetett meg Védnökünknek ezen arany amulettje: Alföldi Flóra, Bayer Béláné, Des Echerol-les Kruspér Sándorné, Epstein Vilmosné, Jeszenszky Istvánné, Koller Imréné, Gróf Laszberg Rudolfné, Dr. László Elekné, Piukovich Ferenczné, Ritter Károlyné, Sternberg Antalné, Székely Györgyné, Szvacsina Gézánné, Tüzes Jenóné.

A „Műszaki Világ“ technikai és ipari Hírlaptudósító (Budapest, VI Váci körut 21) felkéri a szakköröket, hogy érdekes és közérdekű közleményeiket időről-időre sürgősen küldjék be a lapnak.

CSARNOK.

Temetői utakon.

Őszi rózsá, fehér őszi rózsá... Az el-mulásnak sápadt virága illik ehhez a nap-hoz, halottak napjához. Ha stilszerű mezbe akarnák öltöztetni a halottak szomorú em-léknapján a temetőt, nem fekete, gyászos lepellel kellene bevonnai a fejfákat, hanem fehér őszi rózsá permeteggel kellene elárasztani a sírokat. Ez volna a halál költőisége poézise. Mintha fehér szemfedő omlanék az elmulás sötét országára, mintha fehér ágy-ba temetkeznek az élet...

Hallottak napján szeretem a temetőt járni. Nekem is van halottam, egy fáradt ember, egy nemes szív, egy nagy lélek. Már alighogy magam elé tudom idézni a-lakját. Gyermekek voltam, amikor elköltözött a mindenség atyjához a legjobb atya.

Halottak napján, mintha kézen fogna ez a nemes, nagyszívű ember és végigve-zetne a temetőn. Közben egyre hallgatom korholó szavát, ezt nem jól tetted fiam, ezt másképp kell csinálni...

O, ő az én csöndes, szavu oktatóm, az én drága emlékü jó atyám, aki szelid kék szemével aggodón figyeli s földi tere-ken bolyongó fiát...

Nézem a fehér sarkókat és olvasom a stereotyp felírást:

Itt nyugszik...

Eltűnődve állok meg a sokat mondó kezdet előtt. Ime pihenőre tért itt is egy zaklatott élet, örök álomba süllyedt egy fo-gékony, eszméket termő emberi lélek.

Ah, hát ez a halál? Ez a nyugovás, ez a földbe eltemetés? Vajjon csakugyan nyugszik-e a sírba omlott földi bolyongó? Vajjon ebben az örök körfutásban, az örök rohanásban csakugyan pihenő állomást je-lent a halál? Az indiai legenda szerint a meghalt ember lelke egy-egy állatba bujlik bele és így vándorol évezredekken át, amig teljesen lerobotolja bünei lajstromát. Ah, ezek a legendák olyan borzasztóak! Ne higgyünk bennük...

De hát csakugyan van másvilági élet? Szeretnék pörbe szállni a szentírassal és tagadni mindent. Minek az a másvilág? Mire jó az? S ha már van, miért nem je-lent az örökkévaló nyugalmat a fáradt lé-leknek? Miért üldözi az embert a másvi-lágon is a pokol?

Eszembe jut az égi legenda, amikor a halott utas megindul a másvilág felé. Utközben nagyon megéhezik s épen kapóra akad utjába egy vendéglő. A felírása ez: „Vendégfogadó a Menyországban.” Az utas betér és enni kér. Az üres étteremben egy szál pincért sem látni. Végre a nagy dörmögésre előkerül egy s mikor az utas enni kér, hoz is neki valami csizmatalp keménységű marhasültet. Az utas dühösen hagyja ott a silány vendéglőt. Mikor kiér az utcára, egy másik vendéglőt pillant meg. A felírása: „Vendégfogadó a Pokolhoz”. Bemegy és itt már sürgő-forgó pincérhad fogadja s a legfinomabb ételeket hordják eléje. Csodálkozik ezen és megkérdi:

—Mért van az, hogy a menyországban cizmzett átellenes fogadóban olyan rossz a korecsma, míg itt a Pokolban ilyen pompás?

—Hajj, kérem, — feleli erre Belzebub főpincér — ez onnan van, mert a menyországba alig száll évente egy-két vendég, míg ide hozzánk naponta százával érkeznek a vendégek . . .

Apaga satanas!

De emlékezzünk ma és verjük a mellünket, mert intenek a fehér sírkövek:

— Mementó mori! . . .

Pakots József.

IRODALOM.

Közművelődési intézményeink figyelmébe. Annyi és annyi politikai röpirat után végre egy közművelődési tanulmány jelent meg a könyvpiacon, mely hűen, férfias nyíltsággal jellemzi közművelődési állapotainkat, mérsékelten pedig nagy körültekintéssel, kiváló gyakorlati érzéssel javaslatokat tesz a meglepő bajok, százados mulasztások szanálására. A tanulmány szövetkezésére hívja föl az összes magyar közművelődési egyesületeket, irodalmi, zenei és művészeti köröket, szinte kézzelfoghatóan bizonyítván be, hogy e szövetkezés nélkül mélyreható és az egész magyarságra üdvös eredményeket el sem érhetnek, mert a jelenlegi működésük — már a széttagozottság miatt is — inkább ötletszerű, kizárólag helyi jellegű, holott, mint a tanulmány kimutatja, közművelődési egyesületeinkre a maga nagy jelentőségében szinte kiszámíthatatlan feladat vár a nemzeti államunk teljes kiépítésében. Szerzője Balogh Bertalan, a miskolci közművelődési és múzeum egyesület főtitkára, a kinek szaktudását az a néhány adat, melyekkel a tanulmányban a miskolci egyesületről, illetve annak eddig elért eredményeiről beszámol, minden kétségen felül helyezi. Legérdekesebb része az izlésesen kiállított füzetnek az, mely a nemzeti érzés ápolásáról, a magyarosítási akcióiról magyar és nemzetiségi vidékeken, az irodalmi, zenei és művészeti élet decentralizálásáról szól, valamint az, melyben új segélyforrásokat jelöl meg a magyaros kultúra fejlesztésének társadalmi akciója részére. A könyv Hornyánszky Viktor budapesti es. és kir. udvari könyvtáros kiadásában jelent meg, címe: „A magyar közművelődési egyesületek szövetségéről”, ára 1 korona. Megrendelhető 1 koronának póstautalványon való megküldése mellett a szerzőnél, Miskolcra, vagy bármely könyv-árusnál.

— Révai Kalendárium 1906. A téli idénynek ez a szívesen látott hírnöke megjött: pontosan, mint mindig, gazdagabban, mint valaha. A gazdagság, a melyről számot ad, a mi gazdagságunk: a magyar irodalom bő termése. Arról tesz tanúságot ez az irodalmi naptár, hogy a magyar literatura erőteljes, pezsgő élete mindenek fölött érdemel figyelmet. A sok érdekes és értékes újdonság között, a melyeket a Révai Kalendárium ösmertet, kettőt emelünk ki: Abonyi Lajos és Ambrus Zoltán összes műveit. Az egyik a régi, a másik az új Magyarország írója. Mindkettő erős mélyjratu nagysága a magyar Parnassusnak. Abonyiról Balla Mihály, Ambrusról Ignótus írt érdekes cikket a Révai Kalendáriumba, melyben egyéb irodalmi érteke-

zések mellett van czikk Thury Zoltántól, elbeszélés Ambrus Zoltántól, Abonyi Lajostól, Mikszáth Kálmántól. A Révai Kalendáriumot ingyen küldi meg az érdeklődőknek a kiadóhivatal VIII., Üllői ut 18.

Felolós szerkesztő és lejtulajdonos:

Kemény János.

Milenkovits S. könyvnyomdája, Nagyikindán.

12082/1905 tkvi szám.

Utóajánlati árverési hirdetmény.

A nagyikindai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Nagyikinda város árvaszéke végrehajtónak Nyagrity Szvetozár nagyikindai lakos végrehajtást szenvedett elleni 1500 kor. tőke és jár. kielégítése miatti ügyében a területen lévő a nagyikindai 9247 számú telekjegyző-

könyvben A. I. 1 sor 4204/a hrzi 2018/b összeírás szám alatt Nyagrity Sebő (Száva) és Nyagrity Szvetozár nagyikindai lakosok nevében álló ház és beltelek az 1881 évi LX-ik t.-cz. 156. §. d. pontja alapján egyszben 1200 korona kiküldési árban a beadott utóajánlat folytán ezen kir. törvényszék árverési termében 1905 évi November hó 27 ik napjának d. e. 10 órakor újabb bírói végrehajtási árverés alá fog bocsájtatni azzal, hogy az ingatlan az utóajánlattevő által beígért 1342 koronán alul nem fog eladatni.

Venni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10 %-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírokban a kiküldött kezeihez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánátpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Nkikindán a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1905. évi október hó 19. napján.

Kapustyák.

kir. tszéki bír.

Óriási szerencse Török-nél!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 21 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabesült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig: kétszer a nagy **600.000** koronás jutalmat, a főnyereményt, a legnagyobb **400.000** koronás nyereményt, továbbá 4 à 100.000, 3 à 90.000, 2 à 80.000, 3 à 70.000, 3 à 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 17-ik magyar osztálysorsjátékban

110.000 sorsjegyre ismét 55.000 pénznyeremény jut és összesen 14 millió 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett

álló szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán meglepi a férj a feleséget vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvétele által eny főnyereményvel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses véletlen folytán a neve mellett számot elfaltatta, mel-re egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	12139	Dezso, Erzsébet	65878	Iván, Jolán	2398	Ottó, Melánia	21451
Adólar, Agnes	3223	Ede, Ezer	4043	Jakab, Józsa	93322	Ódón, Marczisz	55177
Adolf, Agóia	22037	Elek, Etel	41799	János, Judit	25597	Pál, Neszti	2737
Agoston, Amália	60017	Elmer, Flóra	107273	Jenő, Juliska	54895	Péter, Olga	51515
Aladár, Anna	41777	Emil, Franciska	32443	József, Karolin	17329	Pista, Paula	101969
Albert, Anatólia	74336	Enre, Frida	92777	Kálmán, Katinka	63775	Richard, Pelagio	3455
Alro, Anthonia	20492	Erno, Genoveva	52551	Károly, Katalin	48741	Róbert, Felice	79787
Akca, Aranka	101901	Ferenc, Gertrud	12112	Kornél, Klára	66344	Rudolf, Piroshka	12533
Ambrus, Berta	50901	Friyoz, Gabriella	93989	Kristof, Klótild	7279	Salamon, Regina	6527
András, Blanka	35266	Pál, Gizella	60037	Lajos, Kornelia	109707	Samu, Rozsika	17713
Antal, Borzala	2392	Gábor, Hedvig	20999	László, Krisztina	50919	Sándor, Rozalia	3810
Arnold, Boriska	90372	Gáspár, Heléna	79747	Leó, Kunigunda	96622	Simon, Sári	167397
Árpád, Betti	32417	Gergely, Henriett	51631	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sarolta	48364
Arthur, Beke	105317	Geza, Hermina	38997	Lorinc, Lenke	66022	Tiber, Szerena	74377
Arel, Brigitta	13223	Guztáv, Kúlda	2736	Manó, Leonia	6270	Thamer, Terezia	2727
Aitlia, Cecília	52333	György, Ibolyka	55487	Marcus, Lidia	34484	Tivadár, Teréz	34956
Balázs, Cornelia	74397	Gyula, Iduska	35375	Márton, Lina	95297	Tóbiás, Teréz	55477
Balint, Dóra	24034	Henrik, Ilona	34477	Mátyás, Ludmilla	52977	Vendel, Valéria	29005
Barnas, Borétya	9001	Hermana, Ilma	92792	Máty, Lujza	24392	Viktor, Veronika	101011
Bela, Cecília	38277	Hugo, Ilca	46495	Miklós, Magdolna	65146	Vilmos, Vintéria	50908
Benedek, Eufemia	108555	Ignac, Irén	12115	Miksa, Malvin	48562	Vince, Vilma	12413
Bernát, Emma	51377	Illes, Irma	45273	Mór, Margit	12306	Zoltán, Zsófia	65562
Dániel, Ernesztin	101911	Imre, Izabella	109333	Nándor, Mária	106636	Zsigmond, Zsuzsanna	5463
Dávid, Éva	16864	István, Janca	27174	Orbán, Mártha	36734		
Denes, Evelin	92157	Izidor, Jonanna	58077	Oszkár, Matild	67197		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona;

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75, vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy 3 K 1/2 eredeti sorsjegy frt 3 —, vagy K 6.—; 1/2 eredeti sorsjegy frt 6.— vagy 12 K A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. — Hivatalos tervezet díjlanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. november hó 6-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak.

Török A. és Tsa

Sürgönyezim:
Törökék, Budapest

bankháza, BUDAPESTEN.

Sürgönyezim:
Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a.

I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a.

III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.